

Han despertat la fera

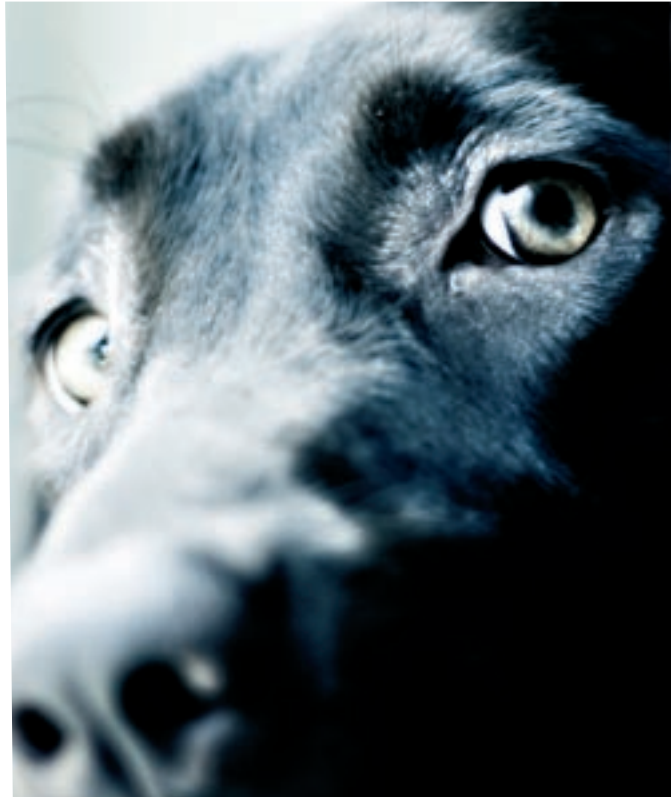
Abel Susín
Emprenedor

Fera ferotge que portava lligada segles i que malgrat ser múltiples vegades castigada havia arribat a creure. La cadena l'oprimia, la cadena la portava curta i a distància prudencial, sempre per sentir un mínim grau de llibertat que albirava esperances de futur. Al plat, sempre arròs, i fa poc la ració minvava. Ho feia a justificació de la mà que la servia que deia que no n'hi havia, i amb una carícia hipòcrita ho assumia. I la fera sospirava. Hi havia càstig quan la bèstia s'expressava, tot escurçant la cadena o minvant encara més la ració, i ella ho aguantava. Demostrava amb dignitat que, malgrat tot, seguia i que complia amb treball forçós dia rere dia.

Va arribar el moment en què es plantà, per dignitat, arribava el dia el qual les condicions havien de canviar. Llavors la mà hipòcrita va enganyar, li va dir que d'acord. Amb esperança la llum de futur tornava a brillar. Però l'espera va ser farsa quan a ulls de la bèstia la mà se'n reia dels seus precís i a l'arròs que li donava només hi havia condiment. La revolució de la bèstia començà i ho feu avisant, a poc a poc tibant del cademat curt que la lligava, amb embats per anar-la donant. La mà mentrestant s'en reia i tensava encara més la cadena. La ració minvava cada vegada més.

La bèstia va parir, cadells valents que en primera vista feren gràcia a la mà, però que aviat van resultar difícils de controlar i malgrat els càstigs els cadells lladraven. Junta-ment, cadells i mare, tots bèsties, van començar a tibar encara més fort de la cadena. La mà, que notava que la força era increïble, va prémer encara més els cargols que la fixaven i la va escurçar encara més, i això va fer que el collar oprimís amb més força la fera. Llavors, va arribar el dia, les bèsties van tibar totes a una, la mà va sortir amb el garrot i va començar a repartir i a estomacar les bèsties, però, malgrat tot, la cadena va cedir. El collar s'esmicolà en mil bocins i deslliurà a la mare, i junts cadells i mare escaparen de la barbàrie.

Lleplant-se les ferides, tot encabriolats, cadells i mare

mai més tornarien a estar lligats. La mà, però, folla de ràbia, va perseguir-los amb totes les seves ànsies mentre no parava de repartir cops a tort i a dret. Les bèsties es van avenir a dialogar i aleshores va ser quan la mà va cometre el fatal error. Enmig d'amenaques, la mà va raptar dos dels cadells. Els va posar en gàbies al sota més fosc de la seva casa.

La fera ha explotat en la bèstia, l'han despertada definitivament, i que es prepari la mà, que no sap que tocant els fills, la mare és capaç de tot. Que es prepari la mà que no sap de què som capaces les bèsties. Que es prepari la mà perquè als nostres cadells, Jordi i Jordi, que han tibats amb tota la força, pobre del que els toqui. Que es prepari la mà perquè les bèsties entrarem amb tota la nostra força i destrossarem el seu estat. Ens hem fet grans i no tenim por.

Que es prepari la mà!

BÉ I AVANT

La carta baldufa

Joan Foguet
Periodista

Per fi plou a Catalunya. Per fi Rajoy i Puigdemont es contesten les cartes. Des de Miquel Strogoff que el correu no havia estat tan de moda. Burofax aquí, tuit per allà, només falta una postal des de Tossa i una carta de núvia a Sant Climent Sescebes. El gènere epistolari a Catalunya té grans edicions com la relació entre Mercè Rodoreda i Joan Sales o entre Pau Casals i el doctor Trueta. Ens agraden les cartes, què coi! Espanya és més de requeriments, multes, i aquells esborranys d'*Hacienda* que no acaben mai d'arribar quan toca i sempre vas tard.

Per al govern Rajoy el que toca és aplicar el famós article 155, que és la cobertura per liquidar l'autogovern

Ara els governs espanyol i català tenen feina. Tenen feina a fer la seva feina. El que fa el gabinet de Rajoy és el que cal esperar. Hauria canviat gaire la cosa amb un govern socialista? Lamento molt pensar que no, que el quant potser seria de seda, però que l'Estat és com és. I el govern del president Puigdemont? Té un compromís a complir: el mandat de l'1 d'octubre és clar. No entendria unes eleccions, que probablement ens portarien a un Parlament més o menys igual.

Aquestes cartes famoses han actuat com una baldufa. Van girant. I al final van caient de costat, amb inèrcia de quedar immòbils, caducades. Són només una eina, no són un objectiu. Perquè per al govern Rajoy el que toca és aplicar el famós article 155, que és la cobertura per liquidar l'autogovern català "*sin que se note el cuidado*". Fa segles que va així. Rajoy i Puigdemont no s'han mogut gaire. Només es mou la maquinària opinadora d'un i altre bàndol. Un d'aquests bàndols és molt més poderós. Però si fos en un camp de joc de les idees i els arguments tots ens sentiríem més còmodes. I el govern català podria explicar tot allò que té preparat (perquè ho té preparat) per quan premem el botó de *República On*. Ho tenim. Però cal fer-ho bé, només tindrem una tirada, un trumfo. Afinem, justament perquè tenim pressa, perquè ens colpegen i ens detenen. Perquè ens volen capcots i perquè volen entrar a les nostres escoles i segrestar l'horitzó dels nostres fills.

Veurem guàrdies civils entrant a comissaries de Mossos d'Esquadra, i no precisament per entregar-se. Veurem tècnics d'*Hacienda* entrant a la Generalitat, i no precisament per tornar-nos els 16.000 milions d'euros anuals que els hi regalem. Veurem també com aniran darrere els nostres líders, i no precisament per posar-los medalles. Veurem com venen cap a nosaltres. En cap carta educada posarà ¡A por ellos!, però és de què va tot això. Pau i ciència.

Déu no va venir

Carles Duarte
Poeta

En néixer, irrompem traumàticament en un món al qual ens incorporem agombolats pels pares, que ens acullen i ens faciliten el nostre arrelament en l'existència. Omplim els dies d'anhels i de projectes. Hi ha circumstàncies, però, que aturen la nostra mirada: la mort d'algú que estimem, l'enamorament, el naixement d'un fill... En aquestes ocasions se'ns fa inevitable repensar críticament la nostra existència. La humanitat va unida des dels seus orígens a una vocació de transcendència, reflectida en rituals i textos antiquíssims. D'una certa forma, la noció de Déu és omnipresent en la necessitat de dotar de sentit la nostra experiència.

La nostra dimensió espiritual, però, ha mantingut una relació sovint tensa i contradictòria amb el progrés científic, que ens ha ofert explicacions colpidores sobre el lloc que ocupa el nostre planeta en l'univers, sobre l'evolució de les espècies o sobre les lleis que regulen el temps i l'espai. La poesia ha estat de vegades, més enllà d'exaltació commoguda de la bellesa, refugi davant del vertigen de la incertesa i ocasió de reflexió i qüestionament, des de les possibilitats metafòriques del llenguatge, sobre la nostra veritable condició. El poeta, empès per la seva voluntat d'entendre, intenta mirar-se des de fora.

Dins la literatura catalana hi ha autors que, des de

l'edat mitjana, han tractat del gran tema de Déu. Entre els contemporanis, potser el que hi ha aportat una perspectiva més complexa i conflictiva és Màrius Sampere, que identificarà la figura de Déu com, sempre amb majúscula inicial, el Caminant, el Mut, el Mag Central... El seu darrer llibre duu l'impressionant títol de *Dèmens* i ens situa en la frontera de la racionalitat. El primer poema del volum conclou així "Ara no sé/ què segueix, només que cada ésser/ està sol i Déu no va venir", una idea represa més endavant a diversos poemes com a *I Déu no va venir*.

Màrius Sampere, que escriu versos tan lírics sobre Déu com "Sempre, sempre serà de nit/ quan Déu dorm", s'hi enfronta amb duresa per retreure-li el seu silenci i el dolor i l'absurd que tantes vegades dominen el destí humà. A *Dèmens* Sampere ens duu pels territoris d'una meditació amarada de saviesa ("Venir és tornar, per això morim"), que reflecteix desparament ("Tal com venim. Mirem-nos nus/ i sagrats; som la fi/ de l'esforç estèril") i una consciència desolada d'humanitat ("he esdevingut la suma dels meus morts", "totes les possessions dels morts / són les meves").

Sampere també hi llisca de vegades pel sarcasme descarnat. A *Dèmens*, a més, sorprèn el recurs sovintejat a expressions tradicionals més habituals de l'àmbit col·loquial que del poètic, potser mirant enrere, per un impuls de retrobament, de reconeixement en el seu propi passat a través de la llengua quotidiana, com "embollica que fa fort", "les bruixes es pentinen", "la lluna en un cove", "cargol treu banya", "el cel de les oques", "l'ou com balla"...